

Lausunto Kiinteistö Oy Tokmannin Moreenin Kapulin maa-ainesten läjitystä koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Kuntakehityslautakunta 19.02.2025 § 20
6/11.00.02/2025

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää lausuntoa Kiinteistö Oy Tokmannin Moreenin Kapulin maa-ainesten läjitystä koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausuntoa on pyydetty viimeistään 20.2.2025 (viitteeksi UUDELY/14458/2023).

Arviointiselostus sekä YVA-prosessiin liittyvät muut aiemmat materiaalit ovat nähtävillä. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen arviointiselostuksesta antama lausunto sekä arviointiselostuksesta esitetyt mielipiteet ja annetut lausunnot julkaistaan kahden kuukauden kuluessa nähtävillä olon päättymisestä internetissä osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/kapulinmaa-ainesYVA>.

Toiminta

Maa-ainesten läjitys on jo toteutettu, joten YVA-menettely tehdään jälkikäteen.

Hankealue sijaitsee Mäntsälässä Kapulin kaupunginosassa lähellä Valtatie 4 ja Valtatie 25 risteystä. Kohde on noin 2,5 km päässä Mäntsälän keskustasta. Kapulin alueelle sijoittuu tuotantoa ja logistiikkatoimintoja. Läjitysalue sijaitsee Isolammin koillispuolella.

Alueen maanomistaja on Mäntsälän kunta.

Keväällä 2022 toteutuneen läjitysalueen pinta-ala on noin 16 000 m² ja läjitetyn ylijäämämaan määrä noin 45 630 m³. Maa-ainekset on tuotu läjitysalueelle Kapulin alueen rakennuskohteesta. Läjitysalueen valmistelu ei ole edellyttänyt louhintaa, mutta alueelta on kuorittu pintamaita.

Hankkeen vaihtoehdot (VE) YVA-menettelyssä:

- VE0: Tilanne ennen kevään 2022 toteutettua läjitystä.
- VE1: Nykytilanne, jossa maa-ainesta (savi, turve, pintamaa) on keväällä 2022 läjitetty noin 45 630 m³ (68 000 t), ja toteutuneen läjitysalueen pinta-ala on noin 16 000 m².
- VE2: Tilanne, jossa läjitys on toteutettu nykylaajuudessaan keväällä 2022 ja samalle kiinteistölle läjitettäisiin lisää maa-ainesta 9 600 m³ (noin 14 000 t) tulevana vuosina läjityspinta-alan pysyessä 16 000 m².

Arvioinnin päätulokset maankäytön ja kaavoituksen näkökulmasta

Alueen herkkyys arvioidaan maankäytön näkökulmasta vähäiseksi. Vaikutus arvioidaan vähäisen myönteiseksi, koska läjitysalue tuo vähäisiä hyötyjä suunnitellulle maankäytölle. Alueen maankäyttö on monipuolisempaa hankkeen toteuttamisen jälkeen. Kun toiminta on lopetettu, alueelle jää virkistyskäyttöön soveltuva mäki. Se lisää alueen viihtyvyyttä ja siten tukee maankäytön tavoitteita.

Vaihtoehdossa 2 tarkastellaan tilannetta, jossa läjitys on toteutettu nykylaajuudessaan keväällä 2022 ja samalle alueelle tuotaisiin tulevana vuosina lisää läjitettävää maa-ainesta. Vaihtoehtojen välillä ei ole merkittävää eroa maankäytön näkökulmasta, sillä VE2 tilanteessa läjitysalueen pinta-ala ei laajene nykyisestään. Myös vaihtoehdossa 2

vaikutus on vähäisen myönteinen, koska läjitysalue tuo vähäisiä hyötyjä suunnitellulle maankäytölle. Alueen maankäyttö on monipuolisempaa hankkeen toteuttamisen jälkeen. Kun toiminta on lopetettu, alueelle jää virkistyskäyttöön soveltuva mäki. Se lisää alueen viihtyvyyttä ja siten tukee maankäytön tavoitteita.

Vaikutuksia maankäytölle ja kaavoitukselle ei olisi syntynyt, jos tätä hanketta ei olisi toteutettu.

Yhteenveto vaihtoehtojen vertailusta ja valittu vaihtoehto

Tarkastelluista vaihtoehtoista ei aiheudu merkittäviä, eli suuria tai erittäin suuria ympäristövaikutuksia hankkeen tarkastellun elinkaaren missään vaiheessa.

Kohtalaisia vaikutuksia arvioidaan aiheutuvan ja aiheutuneen lähimpiin pintavesiin läjitysalueen rakentamisen ja läjitystyön aikana. Kun yhteisvaikutukset muun alueen rakentamisen kanssa sekä mm. tiesuolauksen kanssa huomioidaan, pintavesivaikutukset arvioidaan kohtalaisiksi myös läjityksen lopettamisen jälkeen.

Alueen muun rakentamisen ja lisäläjityksen alueelle (VE2) ajoittuminen samaan aikaan on todennäköistä, ja tästä yhteisvaikutuksena syntyvä melu arvioidaan myös kohtalaiseksi.

Läjitystyön muut kielteiset vaikutukset ovat vähäisiä. Läjityksen päätyttyä tunnistettiin myös vähäisiä myönteisiä vaikutuksia, mm. maisemaan, maankäyttöön ja viihtyvyyteen.

Arvioinnin perusteella hankkeessa jo toteutettu läjitys (VE1) ei ole aiheuttanut merkittäviä ympäristövaikutuksia. Niitä ei aiheudu myöskään tarkastellusta lisäläjityksestä (VE2). Molemmat tarkastellut vaihtoehdot ovat siten toteuttamiskelpoisia. Alueen kaavoitusta voidaan siten jatkaa ja läjitysalueelle hakea lupaa kumman tahansa vaihtoehdon mukaan.

Tarvittavat suunnitelmat, luvat ja päätökset

-Asemakaavan hyväksyntä: Alueella on vireillä Kapuli 5 asemakaava, jonka kaavaehdotuksessa kohteessa on merkitty läjitysalue. Asemakaavan tullessa hyväksytyksi läjitysalue toteuttaa asemakaavaa.

-Ympäristölupa läjitykselle: Läjitysalue on maankaatopaikka, jonne maa-ainesten loppusijoittaminen edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Lupa tarvitaan jätteen laitos- ja ammattimaiseen käsittelyyn (ympäristönsuojelulain liite 1, taulukko 2, kohta 13 f). Lupahakemuksen käsittelyn edellytyksenä tässä hankkeessa on myös tämä YVA-menettely. Lupahakemus voidaan ratkaista vasta, kun viranomainen on antanut YVA-menettelystä perustellun päätelmänsä. Lupaa haetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolta.

-Vesilain mukainen poikkeuslupa: Poikkeuslupan tarve tutkitaan ympäristölupan ratkaisemisen yhteydessä. Mikäli lupaviranomainen päätyisi siihen, että poikkeuslupa kuitenkin tarvitaan, edellytykset sen myöntämiseen olisivat tehdyn tarkastelun perusteella olemassa.

Aikataulu

YVA-selostus on valmistunut loppuvuodesta 2024. Yhteysviranomainen antaa siitä perustellun päätelmänsä nähtävillä olon jälkeen. Läjitysalueen ympäristölupahakemus on tarkoitus saattaa vireille arviointiselostuksen valmistuttua.

Kun YVA-menettelystä on annettu perusteltu päätelmä ja ympäristölupapäätös annettu arviolta vuoden 2025 aikana, päätetään läjitysalueen jatkotoimenpiteistä. Mikäli lupapäätös mahdollistaa, läjitystä alueelle saatetaan vielä jatkaa.

Valmistelija
Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerus, vesa.gummerus@mantsala.fi
Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta antaa lausuntonaan Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kiinteistö Oy Tokmannin Moreenin Kapulin maa-ainesten läjitystä koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu laaja-alaisesti ja perusteellisesti. Ympäristövaikutuksia on arvioitu kaikilta keskeisiltä näkökulmilta. Arvioinnin mukaan tarkastelluista vaihtoehtoista ei aiheudu merkittäviä, eli suuria tai erittäin suuria ympäristövaikutuksia hankkeen tarkastellun elinkaaren missään vaiheessa.

Arvioinnin perusteella hankkeessa jo toteutettu läjitys (VE1) ei ole aiheuttanut merkittäviä ympäristövaikutuksia. Niitä ei aiheudu myöskään tarkastellusta lisäläjäytystä (VE2). VE2 mahdollistaa alueelle lisäläjäytystä. Alue on vireillä olevan Kapuli 5 kaavaehdotuksessa esitetty E/VL -merkinnällä (erityisalue ja lähivirkistysalue). Arviointiselostuksen mukaan VE2 mukainen lisäläjitys tukee myös maankäytön tavoitteita, joten lisäläjitys alueelle tulevaisuudessa on tavoiteltava vaihtoehto.

Mäntsälän kunnalla ei ole muutoin lisättävää tai huomautettavaa arviointiselostukseen.

Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. Pykälä tarkistettiin kokouksessa